

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj, na dom 20 h in
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Politika v sodni dvorani.

Knežska afera je v prvi instanci končana. O opravičenosti ali neopravičenosti izrečene razsodbe ne bomo govorili: o tem bo govorilo najvišje sodišče, ker je priglajena ničnostna pritožba v imenu vseh obsojencev.

Gre se nam tukaj za druge, zelo žalostne prikazni, ki so se pojavile tekom štiridnevne razprave, prikazni, katere smo prisiljeni končno vendar enkrat razpravljati v javnosti in katerih ne moremo preveč obžalovati.

Pred očmi imamo način, po katerem je predsednik sodnega dvora, sodni nadsvetnik Julij Polec rabil svojo diskrecionarno oblast kot predsednik.

Ko sta začetkom razprave zagovornika predlagala nove dokaze za okolnost, kako je nadučitelj in župan Karol Češnik dosledno v občini izzival prebivalstvo, ne zmeče se za meje zakona, uradoma neresnico poročal okrajnemu glavarstvu in tako zlorabil svojo uradno oblast, s tem pa povzročil in zakrivil veliko razburjenje v občini — je predsednik Julij Polec prekinil zagovornika dr. Susteršiča, ko je približno zgorajšnjimi besedami utemeljeval dokazni predlog zagovorništvu, — da ne sme tako naprej govoriti, da so to osebni napadi na Karola Češnika, kojih ne dopušča. In ko je dr. Susteršič povdarjal, da to niso nobeni osebni napadi, ampak da on le to navaja kar ponuja zagovorništvu dokazati po pričah in uradnih spisih, ga je predsednik opetovano prekinil in odločno zahteval, da preneha s temi dozdevnimi osebnimi napadi na Karola Češnika.

Takoj nato je pa ustal zastopnik zasebnega udeleženika Karola Češnika dr. Konrad Vodušek, koncipijent dr. Tavčarja in pobijajoč predlog zagovorništvu se z osebnimi napadi obrnil proti zagovornikom dr. Susteršiču in dr. Schweitzerju, osobito proti prvemu, očitaje jima osebna sumničenja proti Karolu Češniku in češ, da se pri tem zanašata na svojo poslaniško imuniteto.

Tega grdega osebnega napada pa predsednik Julij Polec ni zavrnil in ni našel nobenega poudarka prekiniti jasnih osebnih sumničenj in insultov mladega frakarja.

Oba zagovornika sta mirno čakala, kdaj bode predsednik prekinil imenovanega mladca in mu povedal, da se je treba v sodni dvorani dostojno obnašati in ga radi tega namenoma od svoje strani nista prekinila. Zanašala sta se na tak tisto, kar je predsednik, ki se je ravno poprej, če tudi popolnoma neopravičeno kazal tako silno občutljivega napram vsaki ostreji besedi. Toda, kakor rečeno, predsednik je molčal. Le po sklepu dr. Voduškovih izvajanj je spregovoril par splošnih fraz o tem, da prosi zastopnike, da osebno ne napadajo in pa pri tem čisto nič grajal ravno kar izgovorjenih konkretnih osebnih napadov dr. Konr. Voduška, temuč svoje besede stavil tako, da se je vse slišalo kot ponovljena fraza proti prejšnjim izvajanjem — dr. Susteršiča.

Dr. Susteršič je bil nato prisiljen še enkrat poprijeti za besedo, da zavrne osebne napade dr. K. Voduška, osobito tudi njegove razžaljevalne besede o poslaniški imuniteti, vsled katerih ni bil žaljen samo odvetnik, temveč tudi državni in deželni poslanec, kar že celo ni spadalo v sodno dvorano. Skliceval se je na to, da je kot odvetnik vedno, tudi ko ga ni ščitila nobena imuniteta, brez strahu povedal pred sodiščem, kar je smatral kot svojo dolžnost povedati in si je prepovedal nauke in napade od mladega človeka, ki je še v šolo hodil, ko je on, dr. Susteršič bil že zagovornik.

Če bi pa kdo mislil, da je bil dr. Susteršič v stanu ta mirni in dvopitni odpor zoper nečuvne osebne napade dr. Konrada Voduška nemoteno izpregovoriti, se temeljito moti. Takoj po prvih besedah ga je zopet prekinil predsednik Julij Polec s tem, da je že izjavil, da ne dopušča nobenih

osebnih napadov. In ko je dr. Susteršič s povzdignjenim glasom nadaljeval, da ubrani svojo osebnost čast, je predsednik Julij Polec zahteval, da spoštuje njegovo predsedniško avtoriteto.

Dr. Susteršič, ki mu je bila pred vsem skrb za nedolžne žrtve liberalnih provokacij, za obtožence, je premagal svojo opravičeno nejevoljo in je končal s tem, da je predsednika pozval, da tudi zagovornike varuje pred osebnimi napadi in da postopa na vse strani enako, — kar je predsednik Julij Polec obljubil.

Odkrito povemo, da bi se bili mi zadovoljili s tem, sicer formalno in stvarno zelo nezadostnim zaključkom celega konflikta, če bi bil predsednik Julij Polec držal svojo obljubo in vsaj od tega trenutja dalje strogo nepristransko rabil svojo predsedniško oblast, — to tembolj, ker lojalno priznavamo, da je dokazovanje g. Polec vodil še dokaj objektivno.

Toda prišlo je žalibog še do dveh veliko hujših in mučnejših prizorov nego je bil zgoraj opisani, prizorov, ki izzivljejo našo časnikarsko dolžnost, poklicati javnost za sodnika in nastopiti s tisto brezobzirnostjo, ki je v takih slučajih bistveno združena s časnikarsko dolžnostjo.

Tretji dan razprave vstal je zopet dr. Konrad Vodušek in navajal, da je v sodni dvorani kot poslušalec navzoč bivši knežski kaplan g. Magajna, ki je ravno takrat služboval v Knežaku, ko se je predmetna afera vršila, ki ga je videl pogovarjati se zunaj s pričami in ki je baje večkrat zapustil sodno dvorano tekom razprave, skratka: sumničil je popolnoma jasno in razumljivo g. Magajno, kakor da bi pričel nagačarjati, kako naj govore. Zagovornika sta čakala, kdaj in kako bode predsednik zavrnil ta nesramni osebni napad na osebo, ki ni bila ne priča ne obtoženec v tej pravdi, temveč le poslušalec, kakor vsaki drugi: toda kar strmela sta zagovornika, ko je predsednik Julij Polec ne samo pustil dr. Konrada Voduška mirno izpregovoriti svoje sumničenje, temveč je tem sumničenjem pridiral še svoja lastna sumničenja, če tudi v previdno zaklavzilirani obliki. Rekel je namreč, da glede na stan g. Magajna ne more misliti, da bi on kaj storil, kar bi prav ne bilo, vendar pa konstatuje, da ga je že eden gg. votantov (dr. Travnar?) opozoril na istovrstno obnašanje g. kapelana Magajna in da torej navedenega g. spoda pozivlje, da naj to obnašanje opusti, ker bi sicer moral drugače postopati! Predsednik se je s temi besedami naravnost udeležil osebnega sumničenja proti g. kaplanu Magajnu in se pregrešil očitno proti načelu javnosti razprave od katere tudi duhovnik ni izključen. Pojem javnosti razprave pa vsebuje tudi pravico občinstva poljubno prihajati in odhajati. Če pa predsednik v občinstvu navzočega duhovnika pusti na tak način sumničiti in to sumničenje še sam podpira, potem pomenja to ravno toliko, kakor moralno izključenje duhovnika od udeležbe kot poslušalec pri razpravi.

Med poslušalci je bilo n. pr. tudi mnogo učiteljev, ki so prihajali in odhajali iz dvorane ter zunaj neprenehoma občevali s poglavitno pričo Karolom Češnikom, vendar radi tega nobenemu zagovorniku ni prišlo na um izpregovoriti take smešne sumničenja proti kateremukoli učitelju.

G. kaplan Magajna je bil tako pod predsedniško avtoriteto pomazan pred svetom z golim sumničenjem, ker niti Konrad Vodušek niti predsednik niti tisti votant ni bil v stanu navesti nobenega konkretnega čina g. Magajna ki bi le oddaleko opravičeval izvršeno sumničenje.

Smelorečemo, da se kaj podobnega še nikdar izvršilo v ljubljanski sodni dvorani!

Prišlo je pa v tem slučaju še bolj! Zadnji dan razprave v soboto, ko je državnega pravdnika namestnik dr. Rogina končal svoj mirni in stvarni plaidyer je do-

bil besedo Konrad Vodušek kot zastopnik Karola Češnika.

Namesto pa da bi bil stvarno rešil svojo nalogo, pričel se je zopet zaganjati v osebo g. kapelana Magajna, češ, da je poprej božji mir vladal v knežski občini, a potem šele ko je g. kaplan Magajna doli prišel, je nastal razdor med prebivalstvom vsled hujskajočega nastopanja g. kapelana Magajna itd. itd.

Zagovornika sta prekinila Konrada Voduška in zahtevala od predsednika, da ne pusti napadati osebe, ki s celo pravdo ni v nobeni zvezi. Toda v nepopisno, naravnost mučno začudenje zagovornikov je predsednik izjavil da nima nobenega poudarka govornika prekiniti in da ima pravico pečati se z g. kaplanom Magajno, ker je tekom razprave ena priča potrdila, da je g. Magajna takrat zaklical — „Živijo!“

Če pristavimo, da je potem Konrad Vodušek s povzdignjenim glasom v sodni dvorani izjavil da „se je v teh štirih dnevih vsakdo, ki je bil v sodni dvorani navzoč, prepričal, da visoko sodišče stoji na strani Karola Češnika“, — potem je slika, katero smo hoteli podati o postopanju predsednika in sodnega dvora popolna in za vsakoga žalostno razumljiva.

Dr. Schweitzer je pri besedah g. predsednika zaklical: Potem bomo pa tudi mi politično govorili! naker je g. Polec odgovoril: „Prosim!“

Zavrnil je g. Polca in g. Voduška mirno in umestno zagovornik dr. Susteršič povodom svojega plaidoyerja. Izjavil je, da se ne bode poslužil prijaznega dovoljenja g. predsednika imeti politični plaidoyer. Politika po njegovem prepričanju ne spada v sodno dvorano, temveč na drugo mesto in na tem drugem mestu se bode o zadevnem dogodku obravnavalo in sicer temeljito.

Po našem prepričanju se o teh dogodkih molčati ne more in ne sme. Taki dogodki se ne smejo nikakor več v sodni dvorani penavljati. Svetost sodne dvorane se ne sme od nikogar zlorabiti v politične namene, tudi ne od predsednika sodnega dvora in tudi ne od kaknega zagrizenega votanta. Odkrito povemo, da smo se čudili takemu postopanju ravne g. Polca in ne moremo si drugače misliti, kakor, da je bil nahujskan od tistega votanta, na katerega se je skliceval, ko je odobril in ponovil sumničenje Konrada Voduška proti g. kaplanu Magajnu.

Po našem prepričanju pa je dolžnost predsednika varovati svojo avtoriteto ne samo napram obtožencem, zagovornikom in občinstvu: — temveč tudi napram votantu, ki je tako nizko padel, da ga slepa strankarska strast in čitanje „Slov. Naroda“ popolnoma omami, da ni v stanu več izvrševati mirno in objektivno vzvišene in težke naloge sodnika!

Otvoritev „Uniona“.

Preteklo soboto pop. se je vršil v veliki dvorani „Uniona“ otvoritveni banket, katerega se je udeležilo 54 povabljenec. G. Kampoš je razvil vse dobre svoje kuhinje in kleti ter si pridobil splošno priznanje. Banketa so se udeležili gospodje, katere smo omenjali pri poročilu o slovesni otvoritvi hotela, pridružil se je še dopoldne zadržani predsednik „Ljudske posejilnice“ g. dr. Ivan Susteršič. Pri banketu je svirala društvena godba, katero so navzoči posebno navdušeno aklamirali, ko je zasvirala „Lepo našo domovino“, slavo domovini, katere slavi in razširjajočemu prometu po njej je posvečena nova zgradba. Brzojavne pozdrave so poslale razne tvrdke.

Prvo napitnico je dovolil velezaslužni stvoritelj „Uniona“ in družbeni predsednik g. dr. Vinko Gregorič, povdarjajoč, da je današnji dan imeniten v razvoju našega naroda. Zahvaljeval se je zavednosti vseh gg. in korporacij, ki so pomagali pri

izvišitvi tako velikega dela, zahvaljeval se je č. g. frančiškankemu provincijalu in g. župniku za blagoslovljenje poslopja. Naj bi blagoslov božji vladal nad to stavbo in nad tistimi, ki bodo v njej delovali. Zahvaljuje se gospodu ljubljanskemu županu, ki je s svojo udeležbo pokazal, da prevzame v varstvo to stavbo in prosi, da bi s svojim vplivom tudi nadalje pripomogel k daljšemu razvoju družbe, ki ima dalekosežne načrte. Zahvaljuje se vsem tvrdkam in obtnikom in želi, da bi še dolgo ostali v tesni zvezi ter da drug drugega vzajemno podpiramo. Potem lahko dokažemo svetu, kaj zamoremo. Gospoda! Ostanite naklonjeni družbi kot dosedaj, potem so veliki nameni te družbe osigurani. Bog Vas živi! Godba zaigra „Naprej zastava Slave!“ navzoči pa hite k predsedniku in k upravnim odborom čestitajte h krasnemu završetku velikega požrtvovalnega dela.

Nato vstane župan ljubljanski g. Ivan Hribar, živahno pozdravljen. G. župan je razvijal sledeče misli: Ko se je Ljubljana po potresu vzbujala iz spanja, uvideval sem, da marsikaj primanjkuje k temu, da bi bil razvitek mesta trajen. Posebno smo pogrešali v Ljubljani do brega hotelstva. Potoval sem veliko po svetu in videl, kako drugod skrbe za povzdigo tujskega prometa, prepričani, da tujski promet povzdiguje blaginjo dotičnega kraja, obrt in trgovino. Želel sem si od nekda kaj takega v Ljubljani. V lepo mesto se je razvila Ljubljana, a v hotelskih prilikah je zaostajala za drugimi mesti. Inicijativo sem že dajal za zboljšanje teh neprilic kranjski stavbinski družbi, tuje elemente sem že vzpodbujal, a v svojo sramoto moram priznati, da nisem pričakoval od Slovencev tolike podjetnosti, da bi oživotvorili tako lepo podjetje, kakršnega danes vidimo. Našel se je med nami mož (Burno klicanje: Živio dr. Gregorič!), ki je imel pogum pokazati, da moremo stvoriti tudi sami iz sebe to, kar sem želel jaz, za kar sem vsodbujal že tuje moči. Dr. Gregorič je ta mož (Živio-klici); potoval je veliko po svetu, poteval z odprtimi očmi in videl, kako blagostanje je v deželah, kjer imajo bogat tujski promet. Mož dejanja je prešel k dejanju. Ko se ni nihče nadejal, vzradoščena je bila Ljubljana z vestjo, da se je sestavil konsorcij, ki si je stavil v namen zgraditi v Ljubljani hotel v najmodernejšem slogu. Mnogo jih je bilo, ki so pri tem z glavo zmajevali, a zopet sebi v čast moram priznati, da jaz nisem bil med tistimi. Takoj sem videl, da je ideja zdrava, da je ta ideja velike koristi mestu, deželi kranjski in tudi slovenskemu narodu, kajti če se eno tako podjetje posreči, potem bo nastalo veselje za nova podjetja po lepi naši domovini. Kljub črnogledom je dele krasno izgotovljeno; mogočen vtis naredi na vsakega že ta dvorana, v kateri smo gostoljubno vsprejeti in skozi katere okna pošilja zlato sonce ožvljavajoče svoje žarke, kakor bi eno samo tudi se hotelo vzradostiti nad to podjetnostjo. Ogledali smo si hotel, videli smo, da je najmodernejši urejen, da je to hotel, kakršnega ni več od Dunaja doli do globokega juga. Cast vsem, ki so k temu pripomogli, posebno g. dr. Vinko Gregoriču. Sedaj bo prva naša skrb, da se privabi kolikor mogoče veliko tujcev. Oprta na ta hotel bo občina mogla pričeti veliko reklamo za Ljubljano in lepo našo domovino. (Dobre klici) Že letos in potem vsako leto bom v proračunu mestne občine predlagal 4000 kron samo v reklamne namene. Tega doslej brez takega hotela ni bilo mogoče; če bi se bilo ob dosedanjih hotelskih razmerah delala reklama za Ljubljano, bi se to reklo Ljubljani škodo delati (Pritrejevanje), kajti tujec, ki bi enkrat prišel, bi drugič ne prišel več in v krogih svojih znancev bi Ljubljane ne priporočal. Mednarodni potujoči publikum, ki potuje v svojo zabavo, zahteva dobro urejenih hotelov. Velik del skrbi, velik del truda prevzel je mestni občinski odbor, ki je zgradil ta hotel. Podjetju že-

lim najboljšega procvita. Kakor sta se našli danes tu dve slovenski stranki vslogi, tako naj bi z današnjega primera nastala sčasoma tudi drugod sloga. (Gremovito odobravanje.) Najboljšega procvita želim podjetju, napijam odboru in možu, ki je podajal za podjetje najlepše ideje, g. dr. Vinka Gregoriču. (Viharno, vsestransko odobravanje, prisrčne ovacije g. dr. Gregoriču.)

G. dr. Vinko Gregorič se zahvaljuje na napitnici in pravi, da je storil le svoje dolžnost, ko se je pustil voliti v upravni svet.

Zahvaljujem župana na dobrohotnih besedah, občinstvo pa prosim, da nas, ko zopet stopimo v javnost, in to se kmalu zgodi, s sličnim predlogom, ki bo ravno tako v veliko korist beli naši Ljubljani, nas isto tako podpira z delom. Podpirajte vsi nadaljni razvoj teh idej, da bo rojstvo naše mesto debiček imelo od delovanja svojih meščanov. Bodite meščani složni, petem ni sile, ki bi nas premagala. Proč s tesnosrčnostjo! Ne stojte na strani — presojajte delo, ne osebe. potem bomo plodonosno delovali v prosep naše bele Ljubljane. Zahvaljujem se g. županu, vsem vam in prosim še nadaljne Vaše podpore. (Odobravanje.)

Predsednik „Ljudske posojilnice“ gosp. dr. Ivan Susteršič izjavi: Nisem imel namena danes govoriti in mislil sem, da ne bo prilike, da bi jaz poprijel za besedo. Blage in resnične besede g. ljubljanskega župana pa so me napotile, da sem se tudi jaz oglašil k besedi. Politični nasprotniki smo, a politični nasprotniki sedimo pri mizi in vsi se veselimo svojega dela. Radujemo se izvršenega krasnega dejanja! In vprašam Vas: ali ne bi moglo biti vedno tako, da bi se vsakega „dejanja“ veselili vsi, ki ljubimo domovino, ne vprašajoč, kdo je dejanje izvršil? Tu ne veljajo politična nasprotstva, vsi se radujemo nad tem, kar je domovini v blagor in napredek. Če je gospod župan ljubljanski proslavljal modernost te stavbe: se pa mi veselimo modernega župana in če smo tudi politični nasprotniki, pogum imamo in resnicoljubnost, da vse zasluže tega župana odkritosrčno pripoznavamo. Gosp. župan je omenjal idealne podobe sloge: kakor kaže ta dvorana danes prvokrat podoba sloge, da bi se iz te sloge izcimila tudi druga sloga. Kateri resnični prijatelj domovine, katerega srce bije za toliko let teptane slovensko zemljo, katerega srce ne hrepeni po slogi, katere je omenjal velečlenjeni naš prvi meščan g. župan? Dvigam čašo, da bi se uresničila blaga želja g. župana izrečena ravno kar v naši sredi, in napijam g. županu kot modernemu županu moderne ljubljene Ljubljane! Te besede so izvabile nepopisno navdušenje. Vse je hitelo h govorniku in g. županu, napijajoč obema.

G. kanonik Sušnik je omenjal, da je tekom dela marsikaj polenček priletel pod noge g. dr. Gregoriča, a g. dr. Gregorič se je za stvar žrtvoval. Govornik napije njegovi desni roki g. ravnatelju Jos. Jegliču, ki je g. dr. Gregoriču v najtežjih dneh stal zvesto ob strani. Vsi navzoči so se navdušeno odzvali govornikovo klicu: „Bog ga živi!“ G. Ivan Kregar se je v imenu obrtnikov zahvaljeval upravnemu odboru, g. Vancašu in stavb. vodji g. Jakužu. Naj bi se širila plemenita misel g. dr. Gregoriča na korist domačega obrta, kateremu naj se tako dá še večkrat prilika pokazati, kaj zna. Obč. svetnik g. Turk je napiljal g. dr. Gregoriču in g. Vancašu, g. Vancaš se je v hrvaškem jeziku zahvaljeval za vsa mnogoštevilna laskava priznanja ter napiljal hrvaško-slovenski vzajemnosti, ki se naj kaže v skupnem pozitivnem delu. G. dr. Gregorič je končno napil časnikarstvu, ter ga prosil nadaljne podpore. V imenu navzočih časnikarjev se je zahvalil gospod Fran Govekar, ki je povdarjal, da govori v imenu danes složne ljubljanske slovenske žurnalistike. Narodno-gospodarsko polje naj bi bilo vsaj ono torišče na katerem se naj lahko najdemo vsi Slovenci v bratskem objemu. Napija možem, ki se niso strašili truda, da so nam preskrbeli lokal, katerega s ponosom lahko pokažemo tujcem in rečemo, da ga je stvorila sloga, vstrajnost slovenska. Da bi se slovenski žurnalistiki še večkrat dala prilika nazdravljati možem, ki stvorijo take čudeže.

Dr. Gregorič je imenom vseh navzočih priznal vrlo delovanje novega gostilničarja g. Kampoša ter je povabil navzoče k otvoritvi kavarne. V krasni elegantno opremljeni kavarni se je nato do pozne ure razvijalo prijetno življenje.

Odprta je torej ponosna stavba, na katero smo komaj čakali. Včeraj je imel g. Kampoš preko glave dela, da bi zadostil stotinam in stotinam gostov. Premet v Miklošičevih ulicah je bil včeraj uprav velikomesten. Z vsakim dnem se bo uredba še izpopolnjevala z vsakim dnem se bo bolj

kazalo, kako potreben je bil „Union“ tudi našim socialnim razmeram.

Revolucija na Ruskem.

O revoluciji na Ruskem so došla sledeča poročila. Veliko ogorčenje je povzročil oklic Trepova, da vojaki ne smejo varčevati s patroni. Poročajo, da so pripekljali vstaši po finski železnici gilotino, ki so jo pa zaplenile oblasti v nekem peterburškem predmestju. Dne 27. okt. so priredili na peterburškem vseučilišču shod, na katerem so sklenili, naj se strmolglavi vlada po vstaji v armadi, nakar proglase ljudovlado. Živila so se podražila v Peterburgu za 80%. Vladni kroginogčejo nastopiti s silo. Splošni stavki se je pridružil 28. t. m. večsto uradnikov v finančnem in v ministrstvu za notranjostvari. V soboto je bilo odprtih v Peterburgu le malo trgovin. Kazaki so bili razpostavljeni po vseh peterburških cestah. V Petrov dvorec so prepeljali vse strojne puške, ki so bile prej za carjevo varstvo v Carskem selu. O Trepovu se mora reči, da je znal izbornostadnje dni skriti vojaštvo v glavnem mestu. Cete so bile skrite na dvoriščih, le pred vladnimi palačami so stale kavalerijske patrulje.

V Vaziljevem Ostrovu je bilo že več bojev med delavci in vojaki. Policija je zaprla v Peterburgu več članov vstaškega odbora. Veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, da so izginili vsi uradniki prometnega ministrstva. Uradniki so odpotovali, ker so baje odkrili nameravani dinamitni napad na ministrsko poslopje. Med vojake razdeljujejo vstašoklice, naj ne streljajo na ljudstvo. V soboto se še poslovala državne in zasebne banke. Tudi peterburška borza je poslovala. Z inozemstvom dopisujejo čez Helsingfors, Abo in Stockholm. Peterburg je kazal v soboto navadno lice, le veliko vojaških patrulj kroži po mestu. Stavkajo lekarnarji. Na Sergijevi cesti je bila odprta neka lekarna, a je navalila množica v soboto nanjo in jo razdajala.

V Odesi so pričeli v petek stavkati srednješolci. Dijaki so hodili od šole do šole in prisilili učitelje, da so prenehali s poukom. Klicali so: Proč s samodržstvom! Živela revolucija! Policija je nastopila proti njim s sabljami in ranila več dečkov in deklic. župan je protestiral.

Pretrgan je bil v soboto brzojavni promet med Peterburgom in Mosko.

Iz Sibirije poročajo, da so se uprli v Tomsku delavci, ki hočejo demokratično republiko na Ruskem. Stavkati so pričeli železničarji na transbajkalski in srednjeazijski železnici.

Razne politične stranke v Moskvi so sklenile, da se združijo in izvolijo lastno vlado. Elektrarna je počivala že v soboto. Zaprli so zadnjo drž. zalogo za žganje. Tovarnarji so prosili moskovske oblasti, naj ne proglase vojnega stanja.

V Homelusu vrgli tri bombe na policijskega načelnika, ki je bil težko ranjen z dvema kazakama. V Revalu so bile ceste v petek zvečer temne, ker je plinarna poškodovana. Zažgali so mestno gledališče. Med vojaki in ljudstvom so se vršili boji v petek ponoči. Ubityh je bilo 8, ranjenih pa 40 oseb.

Iz Ruske Poljskega poročajo, da so razdrli delavci v Czenstochanu na postaji železniške tire. Preteklo bo več časa, predno popravijo železniške mostove, ki so jih rastrelili delavci. V Lodzu je stavkalo v soboto približno 100.000 delavcev. V Varšavi je bilo preteklo soboto še precej mirno. Po mestu so krožile vojaške patrulje.

V Kijevu so nastavili proti mestu več strojnih pušk.

Iz Harkova poročajo, da se je v soboto pridružil vstašem tudi vojaštvo. Vstaši nameravajo usmrtiti vjetega generalnega gubernatorja. V Harkovu so razglasili vojno stanje.

Sobotni večerni listi v Peterburgu niso izšli, ker stavkajo črkostavci. Stavka tudi vseh 40 lekarn. Peterburško prebivalstvo niti pobegniti ne more, ker stavkajo tudi na finski železnici. Poročajo, da dobe stavkajoči ruski delavci premalo denarne podpore iz inozemstva, da bi mogli dolgo vztrajati.

Danes dopoldne smo dobili o položaju v Rusiji sledeča poročila:

V nedeljo se je vršil v Harkovu shod, na katerem so sklenili končati stavko. Železničarji stavkajo še nadalje. V Harkovu so bile včeraj še normalne razmere, telefon je že funkcioniral, banke in pisarne so poslovale, odprte so bile trgovine. Po cestah krožijo vojaške patrulje. Nemiri v Harkovu so se zato tako hitro končali, ker ni dovolil gubernator streljati na ljudstvo. Tudi v Revalu je nastal včeraj mir, ko je dal gubernator odstraniti čete s cest in so izpustili jetnike.

V Sevastopolu so bili nemiri pretekli petek. Vojaki so razkropili ljudstvo in zaprli nekaj oseb, ki so jih pa pozneje zopet izpustili. Včeraj je bilo v Sevastopolu mirno.

V Kijevu so zaprli nekaj kazakov, ker niso hoteli streljati na ljudstvo. V Kijevu so odprli lekarnarji lekarnе in tudi zdravniki so zopet pričeli poslovati, ker so izprevideli, da ne kaže pustiti brez oskrbe bolnikov.

V Moskvi je bil v soboto položaj opasen. Dopoldne so morali zapreti male prodajalnice na zahtevo trgovskih uslužbencev. Množica se je spopadla s policijo pri Tverskih vratih. Ranjenih je bilo več oseb. Vseučilišče so zabarikadirali in je stražijo dijaki. Stavkati so pričeli tudi gledališki igravci. Delavci so izjavili, da hočejo prepušiti uporabo vodovoda, a se jim mora dovoliti, da sami nadzorujejo in porazdeljujejo vodo po svoji volji. Ako se od vodovoda ne odstrani vojaštvo, delavci groze, da bodo vodovod razdrli. V soboto ob 3 popoldne je bil v mestni hiši shod, na katerem so bili zastopniki plemstva, zemstev, znanstvenih društev in celo vstašev. Govorili so za oborožen boj in za ustanovitev odseka. Zveza med Mosko in Peterburgom je mogoča le v gubernatorjevi palači. Med drugimi delavci stavkajo v Moskvi tudi črkostavci.

V Peterburgu se je posrečilo, da so uredili delne preskrbovanje z živili. Primanjkuje le mesa in mleka. Nekaj izšlih listov splošno trdi, da je povzročilo uradništvo stavko železničarjev, ker ni dalo železničarjem pravočasno koncesij. Vsi listi brez izjeme zahtevajo ustavo. Včeraj so morali zapreti v Peterburgu 50 lekarn. Prebivalstvo je razburjeno. Premočejši sloji beže na Finsko. Središče nemirov v Peterburgu je vseučilišče, kjer se je vršil od sobote zvečer do nedelje zjutraj zopet shod, na katerem je bilo več tisoč oseb. Sklenili so nadaljevati splošno stavko in strmolglaviti obstoječi državni red. Petnajst največjih pisarn tovarn za železo in zavarovalnic v Peterburgu so včeraj zaprli, ker so naznanili uslužbenci, da zaradi politične stavke ne pridejo v urade.

V Varšavi so zaprli živinozdravniško šolo in zaprli več slušateljev, ker so imeli na zavodu prekujske govore. Uslužbeni proge Varšava-Dunaj so naznanili ravnateljstvu, da nameravajo stavkati, dokler se ne dovolijo politične svobodščine.

V Varšavo včeraj že tretji dan ni došla pošta.

V Kijevu je zapovedal gubernator zapreti vsa gledališča in zabavišča. Vojaki stražijo kolodvore, vseučilišče, vodovod in vsa javna poslopja. Pred postajo so nastavljene strojne puške. Kazaki so prijeli 50 peterburških dijakov in 10 dijakinj, ki so prišli hujskat na splošno stavko. V Kijevu ni kljub silni agitaciji splošne stavke. Na gubernatorjevo povelje so morali ustaviti promet na glavnih progah električne železnice. Policija in kazaki so preprečili vsak poizkus množice, da bi vdrla na vseučilišče. Sole so zaprte do torka. V Kijev je došla pošta iz Odesa in iz Avstrije. Brzojavno službo na južno zahodni progi izvršujejo vojaki.

Obruski meji je ustavljen promet. Trije ruski carinski uradi so morali ustaviti poslovanje. Eydkinenski carinski urad v soboto ni sprejel niti kopejke. V misloviskih obmejnih rudnikih in tovarnah je vse mirno.

Brzojavna zveza med Dunajem in Varšavo je bila včeraj popolnoma v redu.

„Lokalanzeiger“ poroča, da govore v Peterburgu o veliki nesreči v Crnem morju. Baje se je nahajal na „Potemkinu“ vojni minister Birilev, ki je utonil, ko so razstrelili ladjo.

„Rus“ in „Novoje Vremja“ zahtevata svobodomiselnost ustavo. Baje je podpisal car v soboto odlok, ki dovoljuje ustavo v evropskem smislu.

Iz New Yorka poročajo, da se je izjavil Trepov: Položaj je nevaren, a odredil sem vsa obrambena sredstva, ki si jih more kdo misliti.

„Moskovskaja Vjedomosti“ so izšle v črnem robu in prinašajo oklic, naj se zbirajo vsi Rusi v cerkvah, kjer naj se obereže proti vstašem.

V neki vasi pri Pabjanceh so tajno zborovali člani „Zveze“ in poljska socialistične stranke.

Kazaki so obkolili zborovalce in prijeli 120 oseb. Delavci so napadli kazake, ki so takoj streljali. Mrtev je bil en delavec, smrtnonevarno ranjenih je pa bilo 28 oseb.

Witte je izjavil, da mora izginiti na Ruskem izjemno stanje judov. Uboga Rusija! Poročajo, da vpliva carica mati na

carja, naj podeli ustavo, a veliki knez Vladimir je preprečil vse njene spletke.

Zaradi poroke velikega kneza Cirila z ločeno veliko vojvodino Melite ni razmerje med carjem in Vladimirjem nič več prisrčno.

Fejevaryjev program.

V soboto zvečer je obrazložil Fejevary odposlaništvu II. budimpeštanskega volivnega okraja svoj vladni načrt. Rekel je, da sta nova tako njegov program, kakor tudi njegova politika in hoče delati na to, da doseže s svoje politike novo večino v zbornici. Če zavzre koalicija njegov program, hoče ob primernem času razpisati nove volitve. Pred vsem se je čudil, da so se pridružili boju za ločitev armade celo pristaši politike iz l. 1867. Skliceval se je na rajnega Andrassyja in na mlajšega Andrassyja, ki sta se oba izjavila, da določuje vladar poveljni jezik. Nate je izjavil, da je na čelu njegovega programa splošna in tajna volivna pravica (torej ne enaka), volilo bi se naj neposredno po občinah. A skrbeti hoče za varstvo državnih in narodnih koristi. Tozadevni zakonski načrt namerava predložiti takoj zbornici. Naznanil je, da že premeščujejo mažarske častnike k mažarskim polkom. Na šolah za častnike se uvede pri večini predmetov mažarsčina in se bodo vršile tudi izkušnje mažarsko. Meštvo se bo poučevalo v mažarsčini in sicer tudi v slučaju če ni materni jezik mažarsčina, samo če bodo razumeli mažarsko. Na ta način se izvede v ogrskem delu armade pouk v mažarsčini. Kar se tiče zaamenj, bodo pozvane komisije. Vlada je na stališču dveletne službene dobe. Ker je na razpolago le malo časa, mora ostati skupno carinsko ozemlje z Avstrijo do l. 1917. A s krepko gospodarsko politiko se bo razvijala Ogrska tako, da bo lahko nastopila samostojno, ko pride trenutek ločitve. Glede posestev namerava velike parcelacije in dolgotrajne najemščine domen na male posestnike. Vlada bo tudi omogočila konverzacijo dolgov pri malih in srednjih posestnikih. Obljubil je tudi zgradbo novih kanalov in ureditev rek. V socialni politiki je obljubil, da namerava poddržati sanitetno upravo in uvesti delavsko starostno preskrbo in delavsko zavarovanje za slučaj invaliditete in nezgode. Vlada hoče izvršiti načrt splošne in brezplačne ljudske izobrazbe, zvišati plače državnim, občinskim in verskim učiteljem ter uvesti splošno izkušnjo o učiteljski usposobnosti. Energično hoče pospeševati zadeve kongruen in katoliške avtonomije in izvesti XX. člen zakona iz l. 1848 o enakopravnosti posameznih konfesij. Poddržati namerava komunalno uradništvo in uvesti službeno pragmatiko, ki bo zagotovilo politično neodvisnost uradništva. Ustanoviti namerava tudi kreditni zavod za pokritje dolgov državnih, municipalnih in železniških uradnikov. Z državno podporo hoče delati na znižanje mestnih davkov. Vlada hoče dokončati ureditev plač uradnikom, ki se pričela l. 1904. in hoče tudi izboljšati gmotno stanje občinskih in okrožnih netarjev. Glede davkov nameravajo uvesti progresivno obdavčevanje in ureditev konzumnih davkov.

Revolucija na Ruskem in naša država.

„Dziennik poznanski“ priobčuje vest, ki jo je baje izvedel iz popolnoma zanesljivega vira, da je sklenila Rusija 1. februarja t. l. vojaško pogodbo ne le z Nemčijo, marveč tudi z našo državo, da nastopita v Rusiji dve avstrijski diviziji, ako izbruhne revolucija na Ruskem.

Ultimatum Turčiji.

Ker se sultan upira priznati finančno kontrolo velevlasti v Makedoniji, namerajo velevlasti pritisniti na Turčijo z ultimatom. Če to ne bo pomagalo, bodo velevlasti pritisnile na Turčijo še z ostrejšimi sredstvi. V raznih turških lukah nameravajo prirediti demonstracijo brodovja. Turška vlada je svojemu generalnemu inspektorju Hilmi paši naročila vse storiti, da se vlasti ne polaste finančne kontrole v Makedoniji. Vsak trenutek lahko pričakujemo velevažnih poročil in morda celo — oboroženega posredovanja Avstrije.

Slovensko gledališče.

Nemški pregovor „Wer vieles bringt, wird manchem etwas bringen“ velja zlasti glede menjavanja v gledališkem repertoarju. So namreč ljudje, katerih za noben denar ne spravi h kaki resni lepi igri, ki pa s slastjo požirajo razne dobre in slabe dovotipe in banalne „pikantnosti“. Tudi takim ljudem privoščimo, da se zabavajo: vsak po svojem okusu! Naj jim teknejo tudi prisojenosti!

Burka „Detektiv iz zavarovalnice“ za konske zvestobe „Lucifer“, ki smo jo v petek videli na slovenskem odru, je dosegla svoj namen, ta namen, da se je precej številno izbrano gled. občinstvo dovolj nasmejalo. Burka je delo dveh pisateljev ter ima štiri dejanja: torej vsak polovico zasluže!

Sujet: prelomitev zakonske zvestobe, zasledovanje, poravnava in pa združenje novega para. Nekaj dobro pogojenih komičnih spletk, nekaj zopet slabih, in ravnotaki devtupi. Pozna se igri, da ni enotno delo, ampak dvojna krparija, no, končno pri burkah tudi ni zahtevati stroge dram. tehnike. Igra je esoljena z dunajskim humorjem, ki pa širšemu ljubljanskemu občinstvu ni znan; sicer je dejanje lokalizirano, a če se je lokalizacija prelagatelju posrečila, je drugo vprašanje. Tam, kjer mu je pošel pravi dovtip, vrnil je kako „pikanterijo“, do katerih imajo naši igralci že zdavna neko posebno slast. Kakor da bi bila to res prava umetnost! Smešno! Igra bi bila lahko nekoliko boljše študirana; škoda za krepki organ g. sufférke, ki se utegne sčasoma obrabiti.

V burki sta dve vlogi, radi katerih se je sploh vprizorila: vloga suknarja Kemperla in njegove žene Rozine. Ti vlogi v rokah g. Liera in gospe Danilo ve dosegli bi tudi na kakem večjem odru popoln uspeh. Igrala sta oba s tako živahnim temperamentom (mestoma celo preživahnim), da sta dosegla celo pri odprti sceni vsak zase poseben aplavz.

G. Nučič je vedno dober kot salonski ljubimec, tako tudi včeraj. Nastop njegov v salonski igri je vse kaj drugega kot v kmečki. Igral je živahno s pravim umevanjem svoje vloge.

G. Verovšek treba, da se le pokaže na oder, pa že vse udari v smeh. On je kakor ustvarjen za drastično komiko.

Pohvaliti nam je še g. Spurnovo in Krejsovo ter gospe Dragutinovičev; ne vemo, če kak vpokojeni polkovnik nastopa tako kot g. Dragutinovič: vojak ostane vedno vojak, a smešen ne postane, četudi je nervozen.

Ostale vloge, razven one g. Dobrovolnega so le majhne.

Penovno prosimo v kratkem kakega klasičnega dela.

Stajerske novice.

Š **Liberalni manevar proti g. dr. Korošcu.** Od Savinje dne 22. okt. Iz „Slov. Naroda“ se že vidi nameni liberalnih intrigantov. G. dr. Korošca razglajajo za zastopnika „blaznega klerikalizma“, ki „želi razpor“, „Slov. Narod“ slovesno izjavlja, da ima že „od vseh strani“ dopise proti g. dr. Korošču, katere pa je milostno „še za danes odložil“, a si „pridržuje pravico“, da jih svoječasno objavi, — to se pravi, da „Slov. Narod“ še nobenega dopisa sploh nima in da potrebuje časa, da ne ve skuje, ter hujša štajersko „svobodomiselnost“, da se „vselej ukloni duhovščini in da se skoraj vselej zgodi, kar hočejo duhovniki. Gospodje se med seboj do bro poznajo! Zdaj bo kmalu vstala „svobodomiselnost“, poklicala po svoji prosti volji in brez vsake objektivnosti može, o katerih zna, da bodo šli z njo čez drn in strn, pred njimi bo „svobodomiselnost“ naredila prav resen obraz, hinavske priznala, da nima nič proti dr. Korošču, toda češ „od vseh strani“ — scilicet v „Slov. Narod“ — se oglašajo „trezni“ glasovi proti njemu. Sloga je v nevarnosti, razpora se je bati, in enoglasno se bo sprejel od „zaupnih mož“ kandidat, katerega si je izbrala „svobodomiselnost“. Komedijska bo gotova, „svobodomiselnost“ se ni treba bati da bi ji za nekaj časa kdo motil njene kroge, vsedla si bo zopet mirno in zložno za svoje mize, naši gg. župniki in kapelani pa se bodo morali potiti od kože do kože, da spravijo za kandidata „svobodomiselnost“ nekaj volilcev na volišče. Tako se je godilo do zdaj, tako se je godilo vedno. Vprašam Vas, starejše može na Stajerskem, ali smo res kdaj duhovniki diktirali kandidate? Delali za njihovo izvolitev, to je res, a diktirali nikdar! Ena ali dve osebi kje v kakem mestu — a nikoli duhovnik!! — sta se oglašili kot naredni volilni odbor ter povabili nekatere svoje prijatelje na „zaupni shod“, kateri je potem vsem skupni štajerskim Slovincem oktroiral kandidate. Kdor bi se upal, rušil bi sloga, in komur danes ne ugaja ta modus procedendi, je „klerikalen petelin“. Faktum je, da pretežna večina volilcev želi dr. Korošca za naslednika Žičkarju, ker je kot govornik in organizator v vsakem okraju dobro znan, faktum je tudi, da celo „svobodomiselnost“ priznava in obdružuje njegovo neumorno delavnost v političnih in izobraževalnih društvih, in faktum je tudi naposled, da bi „svobodomiselnost“ slično marljivega narodnega delavca, ako bi ga imela, brezozirno in s fanatično navdušenostjo dala voliti v vse zastope, ki jih imamo v ustavni državi.

A g. dr. Korošec ne sme v nobeno zastopstvo, ker nesi stigma — sacerdotale! Ali niso isti ljudje, rogovili tudi proti g. Žičkarju, ne samo enkrat, ampak vsakokrat, kadar je prišlo do volitve? Odrpimo oči! Dopisnik iz kozjanskega okraja je omenil, da ne pozna narodnega vodstva na Spodnjem Stajerskem. To je istina, tudi moja malenkost trdi tako! Kadar smo hoteli ustanoviti politično

društvo, obrnili smo se do g. dr. Korošca, kadar smo snovali bralno društvo, bil je dr. Korošec zraven, kadar smo potrebovali govornika, zanesljiv je bil samo dr. Korošec, in žrtvoval se je za našo organizacijo. Kadar smo potrebovali kake prizive, obračali smo se res do drugih ljudi, a sme tudi pošteno plačati, tukaj požrtvovalnosti nismo našli. Narodnega vodstva pa nismo našli nikjer, njegov naslov ni bil znan. Mi nimamo „narodnega vodstva“ na Spod. Stajerskem! Zato pa v Savinjski dolini, izrecno v Gornji Savinjski dolini, ne bomo žalovali, če se — da goverimo z modrim „Nar.“ — „svobodomiselnost“ tokrat ne ukloni duhovščini in dr. Korošca ne obremeni z mandati, ampak pusti njegove moči proste, da nam ustvari „narodno vodstvo“ ter da spodnještajersko ljudstvo politično in gospodarsko organizira, da se narodu sploh ne bo trebalo več ozirati na „svobodomiselnost“ intelligenco“. Toda o tem sploh nism nameraval govoriti, hotel sem pokazati le najnovejši liberalni manevar, s katerim hočejo zopet enkrat liberalci za nos voditi spodnještajersko slovensko ljudstvo in duhovščino — Redoljubni duhovnik.

Š **Solska vest.** Gdóna. Irena Slemenšek, prov. učiteljica na Zdolah pri Vidmu, je premeščena k Sv. Trojici v Slov. goricah.

Š **Smrtna kosa.** Umrla je v Ptuj gestilničarka Weiss, stara 60 let. — V Slovenem Gradcu je umrl trgovec g. Jožef Winkler, star 62 let. — V Sevnici je nenadoma umrl trgovec gosp. Silvester Franc Schalk, star 70 let. — V Celju je umrla gospa Ana Lakič roj. Wegschaidler, stara 76 let. — V okolici marenberški je umrla posestnica gospa Marija Loibner, stara 56 let.

Š **V štajerskem deželnem zboru** je utemeljeval v soboto poslanec dr. Jurtela predlog o podpori za po uimah oškodovane v rogaškem in šmarskem okraju.

Š **Obesil se je** posestnik pri Veliki nedelji usnjari Ferdinand Goričan.

Š **Dopolnilne volitve za državnozborni mandat** umrlega poslana Žičkarja pred splošnimi državnozbornimi volitvami ne bo

Dnevne novice.

Konferenca načelnikov. Danes so se po deželnega glavarja povabili zbrali v deželnem dvorcu načelniki in podnačelniki deželnozbornih klubov. Zvedeli smo, da so se navzoči poslanci složili v tem, da se oba predloga tičoča se splošne in enake volilne pravice obenem razpravljata.

Soc. demokratje poučujejo dr. Tavčarja. „Rdeči prapor“ se hu duje nad Tavčarjevim nastopom proti razširjenju volilne pravice ter mu pravi: „Danes imamo politiko privilegiranih političarjev, nimamo pa ljudske politike, vsled tega tudi nimamo političnega ljudstva. To znajo klerikalci obračati sebi v korist. Splošna in enaka volilna pravica bi to temeljito izpreobrnila in kmalu bi se pokazale, da narod ni klerikalen.“ — No vidite, kaj se torej jezite nad splošno in enako volilno pravico!

Tudi „Soča“ je za splošno in enako volilno pravico! Kdo ne bo vriskal? Ves liberalni tabor se iz preobrača! Ko je dr. Tavčar še grmel proti splošni in enaki volilni pravici, so vsi liberalci kar besneli, če so slišali o tej „klerikalni“ zahtevi. Ko so pa dr. Tavčarju usta zamašili v Ljubljani in so se liberalci preko njega izrekli zanj, pa isti liberalci navdušeno gore za splošno in enako volilno pravico. Tudi „Narod“ vpije zdaj: „Proč s privilegiji!“ in „Soča“ navdušeno zagovarja razširjenje volilne pravice. „Proč s krivico!“ beremo tudi že v „Soči“. To je lepo, da gre vse tako složno za nami. Pričakujemo le, da vse tudi izpolnijo in ne ostanejo le pri besedah!

Dr. Ferjančičev adjutant. Vendar nima liberalni poslanec Ferjančič zvestejšega oprode nege je sedanji kamniški sodnik dr. Kladva. Ko je imel pred leti dr. Ferjančič svoj ponočni shodek (znano je, da jih najraje napravi po noči ob sobotah, že ve, zakaj) v Tržicu, mu je agitiral tedanji tržiški sodnik dr. Kladva, na zadnjem totalno ponesrečenem shodu v Kamniku, je zopet dr. Kladva množil število liberalnih poslušalcev. Na liberalne shode omenjeni sodnik silno rad pohaja. Spominjamo se pa, da se svoje dni lepo prosili slovenski volivci tržiški dr. Kladvo, naj se udeleži občinske volitve v I. raz., češ da dobi

potem Tržič slovenskega župana, ker Slovenci bi bili zmagali brezdomno v I. in III. razredu, a dr. Kladva je na ljubo Nemcem ostal doma in z njim seveda tudi drugi uradniki. Tedaj je bil čas pokazati se narodnjaka, a dr. Kladva se najvarnejše počuti v senci dr. Ferjančiča. Ali hoče mar postati po priporočilu istega poslanca tudi nadsvetnik extra statum?

— **Huda zima l. 1869/70.** Leta 1869, dne 3. novembra, so poročale „Novice“: „Nenavadno huda zima s snegom je nastopila letos že cel teden pred vsemi Svetimi. To je velika nadlega kmetijskim gospodarjem, kateri imajo se skoro vso repo in korenje pod debelim snegom, sem ter tje tudi še zelje, in kje je stelja za živino? Zraven teh velikih nadlog pa je žalosten pogled po vrh in gozdih, kjer je sneg pelomil sila veliko drevja, ki ni še listja izgubilo. Ker smo pa tudi že mraza imeli do 6 stopinj, in se nadajati, da bi juž. vreme odtajiti moglo ledeno skorjo snegu. S takimi žalostnimi vtiski nastopimo tedaj letošnjo zimo. Še grobov na pokopališču predčerašnjim skoro ni bilo moči obiskavati, ker odkidati ni bilo mogoče snega; društvo „Sokolovo“, ki je z gniljivimi pesmami obhajalo spomin svojih umrlih udelež pred velikansko piramido, si je komaj pripravilo potreben prostor. Dne 24. sušca leta 1870. je poročal dopisnik iz Žirov: „Nenavadno huda in dolga zima, ki se je pri nas že 18. oktobra pričela, je tudi nam že mnogo škode naredila. Bil je prv sneg dve do tri pedi debel in tako so bila ljudem vsa pota do stelje in drv že pred mesecem listopadom popolnoma zametena. Bili so ljudje brez stelje in drv in kdor se ni dobro podvizal, ostala mu je tudi kuha pod snegom. Da tudi goveda in drobnica navadne jesenske paše ni imela, zastopi se samo ob sebi. Dobili smo pozneje snega še toliko, da res stari ljudje ne pomnijo še takega. Bil je po vaseh po 2 do 3 čevlje visok po hribih pa, zlasti proti Idriji, bilo ga je tu in tam seženj visoko, tako da večkrat od nas ni bilo moč ne v Idrijo, ne v Loko, ne peš, ne s sanmi, ne nikakor. Tičali sme vedno doma kot zajec v brlogu, in zaradi pomanjkanja drv večidel pri slabo gorkih pečeh. Iz samotnih koč niso mogli stari in bolehniki ljudje po več tednov k božji službi in sploh nikomar. Pot do šole je bila otrokom skoro vedno zaprta. Z debelim snegom združil se je tudi še zelo hud mraz, gorkomer ga je večkrat kazal po 21 stopinj R. Nasledki zime so žalostni. Kmetom je primanjkovalo vse zimo drv in stelje in sedaj manjka tudi piče za živino. Nocojšnjo noč je padlo snega zopet tri pedi in danes sneži, kot bi moko sejali.“ — Iz Železnikov so poročale „Novice“ dne 28. aprila 1870: Pretekla zima bila je huda in britka na vse strani. Ljudem, zelo premožnim, je manjkalo drv, ubogi živini šlo je tesno za krmo in steljo. Mraza smo imeli, da je kar vse škripalo, snega pa tudi več kot zadosti. V bližnjem Martinvrhu imajo snega po nekterih kmetijah še danes sila veliko, in sam Bog ve, kdaj in kako bodo reveži tam gori letos kmetovali. Sadnega drevja in tudi gozdne lesnine je šlo neskočno veliko pod zlo. Posebno pa je bila zima tudi čebelarjem nemila.“

— In 18. maja 1870 so pisale „Novice“: „Toliko cvetja je letos na jablanah, hruškah in češpljah, da najstareji ljudje ne pomnijo toliko. Vsaka stara pokveka obilo cvete. Neki gospodar je prerokoval, da bo letoš jeseni sadje drevesa lomilo, kakor jih je pozimi lomil sneg.“

— **Vinski semenj v Krškem.** Kakor prejšnje, je obiskalo tudi zadnji vinski semenj v Krškem veliko vinogradnikov in gostilničarjev, zlasti Ljubljancev. Imena kupcev prijavitve prihodnjič. Ceravno se je semenj pričel šele po 10. uri, ker popred niso mogli dospeti oddaljeni vinogradniki vsled velikih zametov, se je prodalo na semnju 1850 hl. in popoldne po raznih gostilnah, kolikor se nam je dosedaj sporočilo, še 450 hl. Vsega skupaj se je razprodalo gotovo 2400—2500 hl. Za tako kratek čas pač lep uspeh! Plačevalo se je po 35—52 vin. liter in stara vina so dosegla še višjo ceno. Ta semenj so počastili s svoje navzočnostjo tudi štajerski deželni poslanci dr. Jurtela, dr. Dečko, dr. Vošnjak, Kočvar, Roš in Roštar z namenom, da prouče priredbo takih semnje.

— **Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“ na Dunaju** je na svojem rednem običnem zboru dne 25. oktobra 1905 izvolile odbornikom sledeče člane: Predsednik stud. phil. Ljud. Vagaja, podpredsednik stud. phil. Iv. Dolenc, tajnik stud. iur. Anton Skerbec, blagajnik stud. exp. akad. Fran Dular, knjižničar stud. exp. akad. Fran Miklavčič, gospodar stud. iur. Janko Vidic, kar se naj blagovoli vzeti na znanje.

— **Umrla je** Marija Podobnik, soprog sodarskega mojstra na Bukovici, stara 38 let. — V Kranju je umrl posestnik in mesar g. Janes Sumi.

— **Umrla je** mati celovskega župana gospa Ana Suppan, stara 85 let.

— **Imenovan** je vodja postojnskega okrajnega glavarstva g. Stefan Lapajne, za okr. glavarja.

— **Za meščansko šolo v Postojni** je ministrstvo odobrilo učni načrt.

— **Japonci na Savi.** Tovarniškim delavcem na Savi je pravil znani močic, da pride tovarno ogledat sam japonski princ. V petek, 27. t. m. zavihra nad uradom tovarne japonska zastava. Okrog polodne res prideta z Javornika na Savo dva japonska inženirja v spremstvu ravnatelja in nekaterih uradnikov. Japonca sta si ogledala tovarno na Javorniku in na Savi. — Skupni obed je bil v savski „kazini“. Radevedni smo, ali bi nad uradom g. ravnatelja zavihrala ruska zastava, ko bi tovarno obiskali ruski inženirji.

— **Zupan g. Ivan Hribar** se je odpovedal odbornstvu „Družbe sv. Cirila in Metoda“ z željo, naj se namestu njega pokliče v odbor zastopnik učiteljsstva.

Ljubljanske novice.

Ij **Prvi gostje hotela „Union“:** sodni svetnik Višnikar, Ribnica, trgovec Gross, Dunaj, Burchkardt, Dunaj, Sušnik, Kranj, Arl, Praga, Fischer, Praga, potovalec Römer, Dunaj, trgovec Mrawenetz, župnik Hiersche, Boštanj, fabrikant Nebrich, Praga, notar Veršec, Sevnica dr. Quazantotto, Tolmin, nadz. Kovač, Zatična kaplana Kravacki, Bielen iz Krakova, trgovec Žargi, Kamnik, kaplan Medved, Košana, Premk, kontrolor, Klinka, kurat, Merkun, Razdrto, Krampera, Zagreb, trgovec Piršič.

Ij **Koncert v hotelu „Union“.** V veliki dvorani hotela „Union“ bode jutri v torek 31. t. m. velik vojaški koncert. Vstopnina 60 vinarjev.

Ij **Zanimivo javno predavanje** bo jutri zvečer ob pol 8. uri v prestorih „Slov. kršč. soc. zveze“ (Francišanske ulice). Predaval bo č. g. Fr. Gruden: „Južni Slovani in Avstrija“.

Ij **Praznovanje petindvajsetletnice** g. Fran Jenko-ta, administratorja Kolizeja in meščana Ljubljanske, vršilo se je dne 28. oktobra 1905 ob 7. uri pri „Novem svetu“ v Mrakovi restavraciji Marije Terezije cesti št. 14 ob mnogoštevilni udeležbi hišnih strank ter družih njegovih prijateljev s prijaznim sedelovanjem oddelka pevskega društva „Zvon“. Tudi ni manjkalo govorov in napitnic na jubilarja, katere so se končale z živahnimi „živio“-klici v znak konč. občespoštovan in priljubljen je g. Jenko.

Ij **Poročila** se bo 19. t. mes. gd. Lina Drelse, hčerka tukajšnjega občespoštovanega tovarnarja g. Drelseja s poslovojem g. Viktorjem Lhunom.

Ij **Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo** bo imelo 1. novembra svo. mašo za umrle svoje člane.

Ij **Ubežnik iz prisilne delavnice v Ljubljani, ki se je sam prijavil.** Lansko leto je bil 49letni Ivan Bergant iz Dvorja nad Kranjem pobegnil iz prisilne delavnice v Ljubljani. Sedaj se je v Gorici sam javil na policiji. Rekel je, naj ga pošlje nazaj v Ljubljano, da je vendar boljši tam nego potikanje po svetu. Njegovi želji se seveda ugodi.

Ij **Slovensko gledališče.** Iz pisarne dramatičnega društva se nam piše: V sredo, dne 1. novembra na praznik Vseh svetnikov se uprizori na slovenskem odru 30tič splošno znana Raupachova drama „Mlinar in njegova hči“. — V četrtek, dne 2. novembra pridejo na oder tri novitete: srbska žaloigra „Knez semberijski“, spisal Branislav G. Nušič; tragična opera iz čerkeskega življenja na Kavkazu „Mara“, zložil F. Hummel in svetopisemska žaloigra „Salome“, spisal Oskar Wilde. — V soboto, dne 4. nov. se te tri novitete ponove.

Ij **Občni zbor „Društvene godbe“** je izvolil za predsednika dr. Korkalja, za podpredsednika V. Rohrmanna. Več jutri.

Ij **Ljubosumnost?** Sinoči je stal hlapec Josip Bevc s svojo znanko na cesti za Rudolfovo železnico, nakar so mu prišli nasproti 4 vojniki domobranskega polka. Neki četovodja je Bevcu in njegovo ljubico sunil z roko v prsa. Ko je hlapec zbežal so jo vdrli vojniki za njim in ga pred Novim svetom dohiteli. Četovodja je potegnil bodalo in sunil z njim hlapca v glavo in ga poškodoval. Tudi četovodja je ranjen na roki.

Ij **Sneg priletel na branjevko.** Sneg se je vsul danes zjutraj iz neke hiše na Mestnem trgu in priletel ravno na branjevko Marije Tomazinevo iz Malih Lašč, ko je nesla na glavi jajca. Sneg ji je izbil z glave košaro in je pobil za 25 K jajo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kropa, 30. okt. Župnik v pokoju Janez Vovk je umrl. Pogreb bo v torek ob desetih.

Celje, 30. oktobra. Včeraj se je vršil tu javni ljudski shed za splošno in enako volivno pravico. Shed so sklicali socialni demokratje. Shoda so se udeležili tudi slovenski delavci v katerih imenu se je izjavil za splošno in enako volivno pravico ključavničar g. Rebek. Resolucija je bila seglasno sprejeta. Razni govorniki so srdito napadali nemško ljudsko stranko.

Praga, 30. okt. Vsled stavke na drž. železnici na severnem Češkem imajo tovrni vlaki po 11 ur zamude, mnoge tovrnih vlakov je sploh moralo izestati.

Pariz, 30. okt. Gledališko cenzuro odpravijo na Francoskem.

Varšava, 30. okt. Guverner je pravil hišnim posestnikom, da so oni odselj soodgovorni za vse, kar se v njihovih hišah godi. Stavkujoči na viselski železnici so izjavili, da veliko časa ne pridejo k delu, dokler niso iz zapora izpuščeni njihovi tovariši.

Peterburg, 30. okt. K predsedniku odvetniške zveze so prišli štirje častniki po svete. Izjavili so, da hočejo med meštvo početi agitacije za revolucijo.

Peterburg, 30. oktobra. V mornariškem oddelku mesta so bili včeraj veliki nemiri, ki so bili pa kmalu zadušeni. Več upornih mornarjev je bilo ustreljenih.

Peterburg, 30. oktobra. Mestna duma je imela včeraj popoldne sejo. Posloj je bilo ostro zastraženo. Deputacija 30 delavcev je izročila delavske zahteve: politične svoboščine, mesto naj skrbi za rodbine stavkujočih, od vodovoda naj se odstrani vojaki, če ne, delavci vodovod razdero, za člane deputacije naj mesto skrbi za osebno varnost, mesto naj delavce oboroži, nakar bodo sami skrbeli za varnost.

Peterburg, 30. okt. Tu so pričeli stavkati tudi urdniki pri brzojavu.

Peterburg, 30. okt. Ruski general Dragomirov je 28. t. m. umrl.

Lodz, 30. okt. Pri neki hišni preiskavi je policija našla tri bombe. Lastnik hiše, ki je streljal na policaje, je aretiran.

London, 30. okt. Ruski carje sprejel svobodomiselniprogram. Daljenarodnizbornici postavodajalno moč. Witte je imenovan za ministrskega predsednika. Vsislojevinaroda imajo volivno pravico. Preki sed jepovsod odpravljen. Tozadveni carjev manifest izšel je danes.

Po svetu.

Išče se 6000 soprogov. Oblast-nije v New Yorku iščeje šest tisoč soprogov, ki so zapustili svoje žene. Neki znani sodnik v New-Yorku je izjavil, da se vsled tega nabaja mesto pred zelo težavnim problemom, kakor ga še ni bilo za rešiti. Lohovniki vseh veroizpovedanj pripovedujejo o veliki indiferentnosti moških za njih zakonske obljube.

Koliko je vredno človeško življenje na Pruskem. Poznanjsko vojno sodišče je obsodilo poročnika pl. Lekowa na tri tedne in en dan ječe. Poročnik je povzročil v pijanosti v Lissi cestni kraval in je ustrelil s puško slugo Roscha. Pri razpravi je trdil poročnik, da se je sprožila puška sama in zato je iztekla sodba zanj take milestno.

Zelodec prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu te dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7-4) a

Wertheimerica

popolno dobro ohranjena, posebno primerna za posojilnice, se ceno proda.

Naslov pove pisarna „Katol. tiskarna“.

2228 1-1

Vsem prijateljem in znancem naznanjam, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi čast. gospoda

Janeza Volka

župnega oskrbnika v. p.

danes ob 8. uri zvečer po dolgi bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umiranje, v srečno večnost.

Pogreb bo dne 31. oktobra 1905 v Kropi ob 10. dopoldne.

Vsem priporočam čast. gospoda v molitev.

Kropa, 29. oktobra 1905.

Fr. Hoenigmann, župnik.

Vsak dan sveže

pince

kakor tudi 2233 3-1

fave di morti

(domač izdelek)

priporoča

JAKOB ZALAZNIK v Ljubljani
na Starem trgu št. 21 in v filijalkah.

Izvoz sljiv.

Za 3 krone pošljem 5 kg. najfinejših boscanskih suhih sljiv (češpelj).
Pri naročbi 100 kg. zaračunam 70/75 22, 80/85 20, 85/100 18, 110/120 16 gld.
Lequar (Pekinci) v sodih à 15 gld.
Išče se zastopnikov.

2224 10-1 **Lj. Vuković, Brod n./S.**

Deklica ali deček

ki obiskuje šolo v Ljubljani se sprejme
2229 **takoj** v celo oskrbo. 1-1
Kje pove upravništvo.

Pomočnik in učenec

za čevljarški obrt

se sprejmeta pri 2231 1-1

Pavlu Brenc

čevlj. mojster St. Vid nad Ljublj.

Klub katol. - narodnih poslancev v deželni zboru vojvodinje Kranjske naznanja pretužno vest, da je Bog Vsemogočni poklical k Sebi milega in nepozabnega tovariša, blagorodnega gospoda

Primož-a Pakiž-a

posestnika v Sodražici, imejitelja zlatega križca za zasluge, častnega občana raznih občin itd. itd.

danes v soboto, dne 28. t. m., ob 8. uri zjutraj v Ribnici v 77. letu starosti.

Pogreb je danes v ponedeljek, dne 30. oktobra t. l., ob 2. uri popoldne v Sodražici.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1905.

2227

Izjava.

Podpisani si usojam sl. občinstvu naznati, da nisem v nikakl zvezi z gostilničarko **I. Bevc**, katera je bila z natakarko vred pri okrajnem sodišču obsojena vs'ed točenja slabega piva.

Pri meni se toči vedno sveže pivo, kar se lahko vsakdo prepriča.

Jakob Bevc,
gostilničar, Dunajska cesta.

2230 1-1

Milodarov

prosi za svoje nesrečne pogorelce župnik v St. Joštu pri Vrhniku.
(Glej „Slovenec“ št. 243 t. l. „Ogenj“.)

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj za veliko delo 2223
Anton Čebulj, krojaški mojster na Jesenicah, Gorenjsko.

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
l. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.
Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11,531,564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37,419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnehranilnične položnice na razpolago.

V. Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.
1906 40-14

Josip Siška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah.	Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.	Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Francišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos.	Ivan Kregar, župnik na Rudniku.
Ivan Pollak ml., tovarnar.	Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.
	Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

920

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA ŠTUDIJE
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PUŠICA 20 VIN.) — MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

SLIKARSKI PAPIR
PLATNO, ČOPIČE
IN VSE DRUGE
POTREBŠČINE

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

Knežska afera pred sodiščem.

V petek.

Priča Janez Skrlj pod prisego pove, da je občinska tabla, na kateri je bilo zapisano, da volitve ne bo, pritrjena v veži. Liberalcem se je reklo, da ni treba priti; drugim se pa ni povedalo. Volivci so prišli, a župan je hodil pred hišo in se ni zmenil za volivce. Ko so ga volivci prašali, zakaj ne gre k volitvi, je rekel g. župan: Zato, ker danes volitve ne bo. Le pojte na obč. tablo gledat. Potem sta šla gledat na obč. tablo gospod župnik in Fr. Urbančič. Nato so volivci jezni odšli v gostilno in dejali, da bodo že pokazali županu. Potem se prišli nazaj in peli mimo županove hiše, kjer so jih gledali. Oni so peli, ti so jim pa ploskali. Za njim pa priupije Frajt in zmerja Markovca. Potem pa opisuje; kako sta se spopadla in kako je ušel v hišo. Kar pa prihitel v vežo mimo g. župana, ki mu vrhoda ni branil, Franc Urbančič in ga udaril ter ga heče vleči ven. Zunaj se pa kričali: „Ven z njim!“ Potem pa je prišel brat Andrej in dejal Francetu: „Franc, pusti Markovca!“ Nato je Urbančič pustil Markovca in odšel. Zaprl se vrata, začelo je ropotati, letelo je kamenje, a kdo je vse to naredil, ne ve, ker ni videl nikogar.

Frajt je pel zunaj: Jaz pa vince pijem, na Markovca ga zlijem. Za odškodnino za suknjo zahteva 5 K.

Obtoženi Frajt pokaže, kakšen je bil tisti kos, ki ga je odtrgal suknji Markovčevi. Tisti kos je takšen kakor kakšna gnjila cunja. Frajt pravi, da se mu čudno zdi, da on s di na zatožni klopi, proti njemu pa pričata Markovec in Česnik, ki sta ga prva napadla. Priča še enkrat povdarja, da je župan naznanil liberalcem, da jim ni treba priti k volitvam, da ne bodo liberalci na „špoti ostali“, kakor so bili liberalci prejšnji dan v Koritnici, ko so pri volitvi propadli. „Klerikalci pa tega niso vedeli, jaz jim pa povedat nisem hotel.“ Ivana Urbančič je bila ob času nemira zunaj. Zakaj je Frajt jezen nanj, je zvedel šele pozneje od nekega moža. Ta mož je pravil, da so se pomenili v gostilni klerikalci v svoji družbi, da je treba njega in Česnika ubiti. Ta mož je bil tudi eden od tistih klerikalcev. Imenuje se Jožef Kerin, posestnik na Knežaku. Menim, da so to zato naredili, ker ni klerikalec. Na vprašanje dr. Susteršiča priča potrdi, da je v veži Franc Urbančič imel opraviti le z njim, prav nič pa z županom. Na vprašanje dr. Schweitzerja priča potrdi, da ob začetku pretepa, ko sta se s Frajtem tepla, župana ni bilo zunaj. Konfrontira se ta priča z neko prejšnjo pričo, ki je trdila, da je Fr. Urbančič suval župana.

Priča Janez Slavec je v preizkavi vedel več povedati. Sedaj pa pravi, da je govoril le, kar so drugi govorili. Videl je le obtoženega Janeza Slavca telci s kolom po vratih. Obtoženi pravi, da je padel na cesti ležeči kol in ga vrgel preč. Priča je jezen nanj, ker je bil radi tatvine zaprt.

Priča Ivana Urbančič. Proti zapriseženju te ugovarjata dr. Susteršič in dr. Schweitzer, ker je, kakor je izpovedala neka priča, sama vrgla kamen. Priča se zapriseže. Zagovorništvu prijavi ničnost. Priči teče jezik tako, kakor bi bil namazan. Pravijo, da ima priča 300 dni v leto opraviti pred sodiščem. Franc Urbančič je prihitel in prijel župana. Za njim je prihitel brat Andrej. Franc Urbančič se je prijel za kljuko, ko so ga potisnili ven, z drugo roko je pa udaril po šipi. To je v nasprotju z izpovedbami vseh drugih prič. Franciška Slavec, ki je izpovedala, da je videla Ivana Urbančiča vreči kamen, ji to pove v obraz. Razvname se živahno regljanje obeh gibčnih jezičkov. Ivana Urbančič pravi, da ni bila zunaj in da je šla v hišo „za drugimi jokati“. To potrdi Ana Sajna, ki jo je videla v kuhinji ocvirke jesti. Slednjič se dožene, da je Ivana Urbančič težila Franco Slavec in njeno sosedinjo radi tega, ker sta trdili, da je kamen vrgla. K razpravi sta pa prišli le toženi. Priča Antonija Frank ponovi svojo izpoved in pravi, da je videla v času nemira Ivana Urbančiča zunaj.

Priča Peter Novak je dotični večer v družbi Franceta Milavca in še nekaj drugih govoril z Antonom Sajnom na njegovem domu. Ta Anton Sajna je tisti, ki je pravil, da župan išče priče zoper Heleno Sajno proti velikemu plačilu in ki je pozneje sam pričal zoper Heleno Sajno. Obe priči potrdita, da je Anton Sajna tisti večer dejal, da ni nič videl in slišal in da je to rekel, da ne bo treba pričati. Anton Sajna trdovratno taji, da bi bil s tema dvema oni večer govoril.

Dr. Vodušek: Gospod predsednik, tu v razpravni dvorani že cel čas razprave vidim nekega gospoda, kaplana Magajno, ki je bil tedaj kaplan na Knežaku, ki med razpravo hodi ven in se pugevarja s pri-

čami. Prosim, da v smislu objektivnosti kaj ukrenete.

Dr. Susteršič: Razprava je vendar javna. Predsednik: Na to so me že gospodje votanje opozorili. Videl sem že to tudi sam, a z ozirom na stan gospoda mu verjamem, da nima slabega namena. Prosim ga le, naj se ne vrtika v priče.

Dr. Vodušku in še nekaterim tako neljubi kaplan je ostal notri.

Priča Marijana Tomšič je videla udariti po šipi kovača Smerdelja. Franceta Urbančiča je videla prijeti za kljuko vrat od botege. Šipe pa ni ubil.

Predsednik: Priča Jože Šajn naj pride! (Da se konfrontira z Antonom Sajnom, Milavcem in Novakom.) Anton Sajna: Ta pa z materjo drži. Priča Jože Šajn, sin obtožene Heleno Sajno izpove kakor Milavc in Novak, da je Anton Sajna rekel, da je vesel, da ni prav nič videl. O Mihi Sajnu izpove priča, da je bil pijan komuha. Fr. Vodušek: Morda je bil pa on sam tako pijan. Dr. Susteršič: To bi bili morali pa njega prašati.

Priča Valentina Tomšič je videla g. Urbančiča hiteti v vežo. G. Česnika se je le dotaknil. Da bi bil Ana Sajna sunil, ni videla.

Priča Janez Tomšič je pri županovih pil in jedel ocvirke, kakor drugi. Prišel je v vežo in tu videl Fr. Urbančiča in se je takoj obrnil ter šel nazaj v kuhinjo. Ko se je vrnil, ni videl več Franceta Urbančiča. Zunaj se je pa pred županom stresal pijani Miha Sajna, ki ga ni udaril.

Tudi priča Jakob Sajna je jedel ocvirke, ki so bili jako dobri; zato ni imel časa gledati okrog.

Priča Jože Slavec je prišel iz županove kuhinje in videl Franceta Urbančiča držati se z Markovcem. Tepla se nista. Ko je za kratek čas šel v kuhinjo, in se nato takoj vrnil, Urbančiča ni bilo več.

Dr. Susteršič: Koliko časa pa ste bili v kuhinji? Malo časa?

Priča: Cisto malo.

Dr. Susteršič: Tako recimo par sekund.

Priča: Ja, ja.

Dr. Vodušek: Prosim naj se prasha pričo, če sploh ve, kaj je sekunda.

Priča: Nevem, minuta.

Dr. Vodušek (definira): To je toliko, kot če se vi enkrat useknete. (!)

Priča Janez Slavec je bil v groznem strahu. „Bil sem v vojski v Hercegovini, pa tam ni bilo tako hudo ko tukaj.“

Dr. Susteršič: Res dober vojak!

Predsednik: To vam prav rad verjamem. Tam ste imeli puško, če ste prav bili med sovražnikom. Tu pa niste imeli nič.

Priča: Ne, gospod sodnik, tam tudi nisem imel puške.

Predsednik: Kako to?

Priča: Ker sem bil „furman“.

(Smeh)

Priča Anton Tomšič ne ve nič obtežilnega, le za 200 K strahu je užil.

Priča Jožef Slavec je videla, kako je Andrej Urbančič peljal brata Franceta domov. Ni videla, da bi bil kaj naredil.

Priča Josipina Česnikova, mati županova ne ve povedati nič novega.

Priča Anton Slavec pravi, da je videl Andreja Urbančiča, ko je peljal Franceta iz hiše, udariti po šipi. Tega pa v Districtu ni povedal.

Dr. Vodušek: Prosim, da se konstatira, da je Andrej Urbančič večeraj pod prisego izjavil, da ni nič naredil.

Dr. Susteršič: Prosim, da se konstatira, da je Andrej Urbančič večeraj ni rekel, da ni nič naredil, ker o tem niti prašan ni bil, ampak da je le rekel, da kamna ni vrgel. Tega pa res ni storil.

Priča Jože Keš pove, da je bil Anton Sajna zelo pijan.

Prebere se izpoved vsled bolezni doma ostale priče Ivane Sorc, ki pripoveduje, kako se izživljali županovi volivci. Sicer pove znane stvari.

Nato se za nekaj časa razprava prekine. Ko se zopet prične, se zasliši še enkrat priča Milan Česnik, ki vzame svojo prejšnjo izpoved v toliko nazaj, da po oknu ni udaril Franc Urbančiča, ampak Andrej Urbančič.

Na vrsto pride priča g. Karol Česnik, učitelj in župan. Dr. Schweitzer na novo protestira proti zapriseženju te priče, ker se izpovedbe že zaslišanih prič v protislovju z izpovedbami g. Česnika. Sedšče sklene, da se g. Česnik zapriseže, nakar dr. Schweitzer naznani ničnost.

Priča izpove, da je župan v Knežaku 2 leti in 3 mesece ter da pripada k liberalni stranki. Dne 2. marca bi se pa imela vršiti volitve za podobčno knežsko. Na občinski deski je bila razpisana volitev, a kje naj se vrši volitev, tega ni bilo zapisanega. Zoper to je vložil menda g. župnik pritožbo in 1. marca ob 1. uri popoldne je dobil brzojavko, da se volitve ne vrše, od lok je imel slediti. Ob 4 uri so bile volitve v Koritnici. Spremljali so ga tja njegovi

ozi pristaši. Tem je dejal, da jutri volitve v Knežaku najbrže ne bo.

Predsednik: Zakaj pa tudi klerikalcev niste obvestili?

Priča: Zato, ker jih nisem mogel.

Predsednik: Liberalce ste pa.

Priča: Ne vseh, le tiste ki so bili z menoj.

Predsednik: Tem ste rekli, tako je izpovedala vaša priča, Makovec, naj liberalcem to povedo, klerikalcem pa tega ni treba praviti.

Priča na to ne ve nič odgovora, pač pa se izgovarja, da bi se liberalci volitve itak ne bili udeležili. Ob 2 uri so prišli volivci, hodili po občinski pisarni in zunaj po veži. Štel jih ni. Oz se ni znenil, češ saj stedi brali razglas na deski, ki ga je opoldne, ko ga je dobil endi pri bil. Slednjič je stopil pred moža in dejal: Volitve ne bo. Potem pripoveduje že znane stvari, dokler se nista spopadla Frajt in Markovec. Pripoveduje, kako je ljudi že skoro pomiril, ko prihrumi 30—40 možakov, na čelu jim Fr. Urbančič, leteli so na ravnost nasproti njemu. Urbančič ga je odrinil stran in šel notri. Sunil ga ni, on se mu pa tudi ni ustavljal. Priča pride deloma v nasprotje s svojo izpovedbo v preiskavi. Kedaj je šel Urbančič ven, ne ve. Tudi Urbančič ga je udaril. Le tega ta priča ne ve povedati, kedaj in kam. Res hud udarec! Tega priča v preiskavi ni povedal. Šele čez 6 mesecev se je spomnil. Druge stvari so pa še znane iz izpovedi prejšnjih prič. Škode so mu napravili okrog 37 K. Na vratih so napravili za 15 kron škode.

Predsednik: Ste jih dali popraviti?

Priča: Ne!

Priča nadalje trdi, kako je dobro videl obtoženki Jožefo Slavec in Marijo Šircelj, ko sta upili: Doli z njim! Pravi, da mu je žal, da bi bili ženski obsojeni. Obe obtoženki pravita, da sta bili takrat doma. Obtoženi Anton Slavec prasha pričo: Kje pa so stale ženske?

Priča: Pod kapom nasproti moje hiše.

Obtoženi Anton Slavec: Vidiš, tam sem pa stal jaz in moja hči, ne pa moja žena.

Iz vsega se vidi, kako silno je pretiraval priča.

Zagovorništvu predlaga še dve priči, ki bi pritrdili, da je Česnik ščuval Markovca. Sodišče je priči zaslišalo, a nista ničesar vedeli. — S tem je bilo zaslišanje prič končano.

Sobota dopoldne.

Državni pravdnik najprvo nekoliko modificira obtožbo in jo nato dolgo utemeljuje. Obtožba obsega dejansko žalitev uradne osebe in pa nasilnost. V prvi vrsti je obtožba naperjena proti Francetu Urbančiču.

Umaknil pa je drž. pravdnik tožbo proti Francetu Urbančiču radi nevarnega pretenja. Kot olajševalne okoliščine navaja, da so bili vsi pijani in pa, da so kot politični nasprotniki bili silno razjarjeni, ko so videli, da je župan z njimi drugače ravnal, ko z drugimi.

Dr. Vodušek pravi, da v naši državi vladajo ostre politične razmere kakor bo to gotovo dr. Susteršič natanko razložil.

Dr. Susteršič: Ne bom prav nič razlagal.

Dr. Vodušek napada kaplana Magajno, da je on povzročil tiste nemire.

Dr. Susteršič protestira proti osebnim napadom, saj ni nič dokazano, da je on povzročil nemire.

Dr. Vodušek pravi, da je Česnika napadal „Domoljub“ odkar je prišel Magajna tja. Napadali so ga povsod v domačem kraju, v posojilnici, ki jo je ustanovil g. kaplan, v kraj šol. svetu itd. V takem žalostnem položaju se v kranjski deželi ni nahajal še noben liberal in ne klerikalen župan.

Sedni spisi, ki sta jih vložila dr. Susteršič in dr. Schweitzer, so imeli namen uničiti Česnika kot pričo in mu škodovati na čisti v korist obdolžencem. Danes po 3 dnevni razpravi lahko trdim, da se je sodišče postavilo na stran Česnika. Vsi napadi dr. Susteršiča in dr. Schweitzerja so neosnovani. Ker dr. Vodušek vedno napada dr. Susteršiča, ga mora opomniti celo g. predsednik. S svojim nedolžnim ploskanjem ni g. Česnik izzval viharja, torej tudi zaradi volitve ni razburil volivcev. Niti kamenčka ni več ostalo, ki bi ga zagovorništvu lahko vrglo še na Česnika. Zahteva za nastalo škodo odškodnino. Tako je končal svoj prazni, nesmiselni govor, ki je bolj spadal v gostilno kot v sodno dvorano.

Dr. Susteršič govori o splešnem položaju ter zagovarja Franceta Urbančiča. Akoravno je g. predsednik dal na prosto voljo razpravljati o politiki, ne bom stopil na to polje, ker nisem zagovornik Magajne ampak zagovornik obtožencev, ka-

tere bom branil. Kar se pa sumničenja tiče se bo to rešilo na drugem mestu, toda temeljito. Kdor je sledil dokazovanju v teh treh dneh, bo videl, da ima cela stvar sedaj bistveno drugo lice, ko pa uvedla preiskava.

Dokazano je po naštetih pričah, da se je rabuka pričela vsled opetovane provokacije od strani Česnika in njegovih ljudi; zato se vse početje kaže sedaj v drugačni in milejši luči, kakor je to odsevalo iz spisov preiskave ali iz govora g. državnega pravdnika. Mehanično dejanje samo ne tvori hudodelstva. Dejanje je kakor mrtvo telo, le namen oživi to mrtvo dejanje. To dvoje tvori potem hudodelstvo ali delikt. Mi vemo, če danes obtožence še tako ostro sodimo, vendar imamo prepričanje: „Peccatur intra et extra muros“. Večji del te meralične krivde je iskati drugje. Največja moralna krivda je tam, kjer je provokacija. Ti možje namenoma niso bili obveščeni, da volitve ne bo. Prišli so izvrševati pravico in dolžnost dobrega državljanca.

Seveda so hoteli izvoliti drugega župana. In to je bil vzrok provokacije. Prišli so nekateri daleč nad eno uro in to zastoj. Hedili so po županovi hiši, po občinski pisarni. Če bi bili imeli kak hudooben namen, bi ga bili izvršili že takrat, saj so imeli dovolj prilike zato. Mirno so odhajali, čeravno se za njimi kazali osle in fige, jim strgali korenčke ter je g. župan klical: „Živjo kaplanček!“ Iz vsega tega si niso nič naredili. Sli so najprej v gostilno k Andreju Urbančiču, potem k Čučku in slednjič k Francetu Urbančiču, da gredu potem skupaj domov. Korakali so mimo hiše in peli. To ni vendar nič protizakonitega. Vsi so že odšli mimo, za njimi pride Frajt in sedaj se šele začne rabuka. Markovec je skočil k Frajtu, ga udaril po glavi in v istem hipu se je raznesel tisti nesrečni glas: „Frajta so ubili!“ In to je še le povzročilo ono dejanje, ki je res proti zakonito. Prišlo je torej do onega dozdevnega naskoka. Kriminalistična izkušnja uči, da je pri takih prilikah nemogoče dobiti eno pričo, naj bi bila še tako inteligentna, ki bi mogla podati zanesljivo fotografijo vsega, kar je videla in slišala. Zato tisto omahovanje in protislovje prič in ne moremo komu očitati krivega pričevanja. Bilo je vse zmešano. Ko bi bili mi vsi tam; politično nevtralni, in bi vsak z ure v roki zasledoval dogodke, bi pred sodišče poklican izpovedal vsak bistveno drugače. Učenjaki kriminalistične vede so pri bolj enostavnih poskusih prišli do čudovitih rezultatov.

Mi vidimo tu 2 stranki, ne politični, ker politika ne spada v sodno dvorano; kdor je kaj zakrivil, naj kaznuje. Ena stranka, obleganja, je bila župan, druga, obleganci, pa v hiši, ali če hočete: provocirani in provokantje. Tu vidimo, da oni v hiši stvar hujše presoja, ko oni od zunaj. To je popolnoma naravno. Vsak, kdor se boji, si vsako stvar predstavlja hujše kot je v resnici. Zato se pa one priče, ki so bile zunaj, mnogo bolj kompetentne ko one znotraj. Vplivala je nanje sugestivna moč strahu in pa pogovor isti večer. Tu smo doživeli prizor, da je bil g. državni pravdnik prisiljen, še nadalje zanimati se za eno pričo, zaradi njene izpovedbe, ali pa prizor, da je nekdo bil tako kratkoviden, da obtožencev ni spoznal niti od 1—3 vrste, z gotovostjo pa je trdil, da je 50 korakov daleč videl Janeza Slavca, ko je razbijal na vrata. Ne recem, da je bila to kriva priča. To je le sugestivni vpliv. In bilo je celo več takih prič, ki so najprej trdile, da so ljudje upili: Liberalce ubiti! itd. Sedaj pa pravijo le, da so slišale upiti: Liberalci, Hebrejci, Napoltani; a besedice „ubiti“ niso slišali. Takih prič je bila cela vrsta. Tudi od priče se ne sme preveč zahtevati. Ako uvažujemo vse priče za in proti, vidimo ves naval v drugačni luči. Priča Marija Slavec nam pripoveduje kako je kmalu na to, ko je počil glas: „Frajta so ubili“, prihitel Urbančič in skočil v vežo. Tako nato je počil glas: „Urbančiča bode ubili!“ Ljudje so upili: „Ven s Fr. Urbančičem!“ Smerdelj Jože je šel tako daleč, da je potrkal celo na okvir okna in si pri tem prerezal žile na roki, vsled česar je mislil, da je ustreljen. Razburjenje je bilo vedno večje. Množica ni hotela delati sile onim, ki so bili notri, ampak se je bala le za Urbančiča, ki ga ni videla, kedaj je šel ven. Tudi za Frajta se je bala, ker tudi on je nekam izginil. Sicer pa se v tej hiši nahaja tudi občinska pisarna in ljudje imajo pač pravico zahtevati, da jim je ta odprta. Priče so pripovedovale, da so ljudje zunaj upili: „Odprite vrata! Vrata morajo biti odprta!“ Župan je na to odgovoril: „Kadar pridejo orožniki, jih odpre!“ Bil je toraj župan gospodski položaj. Ko bi množica res hotela vdreti v hišo, bi to lahko brez težave dosegla kje drugje, pri vratih predajalne, ki so le slaba in steklena. Tega pa niso storili, ker niso hoteli notri. Vse skupaj je

bila le krepka demonstracija. Glede nevarnega pretenja, je opomniti, da je to le zmota klicev. Pečati se hoče le še s prestopkom po § 312., z žaljenjem uradne osebe. Da je župan stopil na prag in dejal: Ljudje božji, dajte mir, to še nikakor ne zadestuje. Ni dosti da se je župan sam smatral za uradno osebo, ampak tudi ljudje bi ga morali kot takega spoznati. Vsi bi morali misliti: To ni le nadučitelj Cesnik, ampak tudi naš župan. Ko bi n. pr. množica ljudi napadla hišo ljubljanskega župana Hribarja, in bi on stopil pred množico ter dejal: „Kaj hočete, ljudje božji? Dajte mir!“ bi nihče izmed množice ne videl v tej osebi osebe župana Hribarja, ampak le osebo hišnega gospodarja. Tisti vtis so morali imeti tudi oni. Saj Cesnik sam ni rekel: Jaz kot župan vam ukazujem. Detektiv, ki nima pri sebi nobenega znaka svoje oblasti, ne bo mogel nikjer posredovati. Ravno tako je županom. Na Francoskem, ki je vendar najbolj demokratična država, mora nastopiti maire s šerpo, da se ve, da je tu kot uradna oseba, sicer pa ne. Po sebnosti se pa župan Cesnik sam cel tisti dan ni obnašal tako kakor župan, ampak le kot politični nasprotnik.

Najbolj obtežljiva priča, Karol Cesnik sam, potrjuje, da se je Fr. Urbančič preril mimo njega, a sunil ga ni. Ena glavnih prič, Markovec, izrecno pravi, da je Urbančič šel notri, Cesnik mu ni branil, in priča Marinčič pravi, da takrat „še ni bilo nič intrige“. Šele ko je Urbančič odšel, se je začela. To se pa potrdile obremenilne priče, kar pa še bolj potrjujejo razbremenilne. Iz pričevanja je jasno, da je Urbančič nastopal popolnoma izolirano, brez vsake zveze z množico, ni zakrivil niti ene protizakone nasilnosti. Pravijo, da je „porukal“ za kljuko od veže ali botege, a to vendar še ni nasilnost. Urbančič je šel popolnoma prostovoljno ven, a čemu bi potem silil nazaj? Le ena priča je potrdila, da je Franc Urbančič udaril po oknu. Ta priča pa je Ivana Urbančič, ki je pa zelo nezanesljiva že radi tega, ker je osumljena, da je sama vrgla kamen. Sicer pa je jasno po pričah, da je po oknu udaril Andrej in ne Franc Urbančič. To potrjuje celo Milan Cesnik, ki je popravi svojo izpoved, da ni udaril po oknu Franc ampak Andrej Urbančič. Glede Ane Sajna, je ona edina priča, da jo je sunil Franc Urbančič. Vse druge priče to ali izključujejo ali pa nevede nič o tem. — Sicer so pa ženske v 4—5 mesecu nosečnosti po izpovedi g. dr. Schusterja kaj nagnjene k temu, da pretiravajo. — Župan sam priznava, da je bil zunaj mir ko je prišel Urbančič. Torej Urbančič ni mogel videti v mirno stoječem Cesniku župana, ki miri, ampak le učitelja. — Sicer pa Cesnik šele sedaj trdi, da ga je Urbančič udaril, kar poprej ni vedel povedati. Ako se že takrat v preiskavi ni tega vedel spominjati, se to more tem manj sedaj čez pol leta. — Slednjič predlaga oprostitev vseh obtožencev, posebno Franceta Urbančiča, oziroma jih priporoča milostni sodbi.

Dr. Schweitzer izjavlja, da se ne bo spuščal v politične in osebne stvari, kakor je to storil zastopnik zasebnega udeležca. Politika ne spada v sodno dvorano, kjer se 18 obtožencev bori za svoje prestop. Opraviti ima torej le z izvajanjem gosp. državnega pravnika. Ovdaba je govorila tako, kakor bi bili vsi ti možje, ki so svoj čas izvolili Cesnika za župana, sami razbojniki.

Dolga orožniška poročila govore silno mnogo o „klerikalcih“ in rabijo izraze, ki ne spadajo v uradna poročila. Če človek bere izpovedbe prič v preiskavi, dobi vtis, da je bilo v Knežaku, tako, kakor v Ljubljani ob potresu. A tisti strah, ki so ga bile priče polne v preiskavi, se je nekako izgubil do Ljubljane in eden je celo priznal, da se takrat ni v resnici prav nič bal. Tisti dan se župan sploh ni postavil v službo dasi so prišli veliki volivci, ot jim ni pojasnil, da volitve ne bo, ampak zavrnil jih je še-le na občinsko desko. Pri rabuki pa je ljudem dejal: „Ljudje božji, dajte mir!“ Tako ne govori župan v uradnem poslovanju. Takrat se reče: V imenu postavbe. Preide na posameznosti. Priče so v šestih obdolžencih trdile, da so s koli od trte butali ob vrata. Priča Tomšič pa je povedal da so se od trte izruvali le trije skupaj z žico zvezani keli, kake je mogoče, da je s temi v kratkem času 5 minut ob vežna vrat tolklo kar 5 ljudi, saj jih niso mogli držati. In če so ljudje tolkli po vratih, se niso pregrešili proti § 83. ker se hoteli imeti ven le Frajta in Urbančiča. To bi bil le prestopek po § 468 če so se rokovala vrata. Šajn Mitja je bil pijan, Delost je šel po cigare, Janezu Slavcu (Rakerju) se ne da drugega očitati kot da je s kolom udaril po vratih. Požar je bil še le takrat pri vratih, ko je bila rabuka že končana, Slavec Janez (Slavčič), ni razžalil župana, ker se je le zagajal vanj, to pa ni žalitev, ampak le kvečjemu nedostojno vedenje. Jožef Smrdelj sam prizna, da je udaril po okviru okna in si pri tem prerezal roko. Neve se pa če ni bilo okno že prej ubito. Glede Frajta Janeza

Cesnika sploh nihče ne more trditi, da bi bil med rabuko kaj naredil. Kar je naredil, je naredil prej. Ravno tako se nič kaznjivega ne da očitati Mihi Sajnu in Antonu Urbančiču. Marijana Keš, ki ju baje vpila: Ven ga, ubite ga! ima proti sebi le eno pričo Ivana Urbančič, ki pa je sama tudi metala kamenje. Našli so se res samo 3 kamni, in kamen, ki ga je vrgla Ivana Urbančič se ni našel, a to ne izključuje, da bi Ivana Urbančič ne vrgla kamna, saj se obteženi tudi 4, da so metali kamne, kojih so našli le 3. Sicer pa zadostno označuje to pričo dejstvo, da ni prišla k obravnavi proti dvema sedanjima obtoženkama, ki ju je tožila, ker sta trdili, da je vrgla kamen. Zoper Marijo Sircelj in Jožefa Slaveca govori le Karol Cesnik, ki jo je baje videl in slišal, da sta kričali: Zvlečite ga dol, ubite ga! A on je bil takrat v takem položaju, kakor sam pravi, da ni mogel spoznati obeh žensk, ki sta po njegovi trditvi stali na drugi strani ceste. Sicer pa njegovi trditvi kakor vidimo nasprotuje več drugih prič, ki potrjujejo, da sta obtoženki bi i takrat doma. Cesnik torej ni mogel povedati objektivne resnice. Zoper Heleno Sajna je edina obremenilna priča Anton Sajna, ki jo je videl in slišal, da je od doma proti Cesnikovi hiši upila: Liberalce ubit itd. Značilno za to pričo je, da je vse, kar mu je bilo neljubo, tajil. Tajil je, da bi bil kaznovan, ker je onesnažil zelje bratu in sicer kaznovan vsled pričanja obtoženke. Taji nadalje, da bi bil tisti večer s kom govoril o dogodkih in vendar so nam to tri priče pod prisego potrdile. Tem pričam je rekel: Da ni nič videl; o Heleni Sajni ni črnil besedice in je čakal do aprila, da se je dal za pričo. Slednjič je dokazal govornik še nedolžnost Antona Smrdelja starejšega in mlajšega. Ljudje so bili vsi razburjeni vsled zavlačevanja volitve, vsled dvakratnega izzivanja, ki se ga je udeleževal tudi sam župan Karol Cesnik. Vse priče, ki so bile znotraj, so le „špegale“, zato je niso mogle videti natančno. Vsa zadeva ni pojasnjena zato in dubie pro reo. Predlaga oprostitev vseh obtoženih, ali vsaj milostno obsodbo.

Zvečer je proglasil predsednik razsodbo. Oproščeno so: Marijana Keš, Marija Sircelj, Jožefa Slavec in Helena Sajna. Obsojeni so pa: Francišek Urbančič v 4 mesečno, Anton Sajna v 6 mesečno, Jožef Delost v 5 mesečno, Janez Slavec v 5 mesečno, Jožef Polžar v 4 mesečno, Janez Slavec v 3 mesečno, Jožef Smrdelj v 6 mesečno, Janez Delost v 3 mesečno, Janez Cesnik v 4 mesečno, Miha Sajna v 3 mesečno, Anton Urbančič v 3 mesečno, Anton Skrlj v 4 mesečno, Anton Smrdelj st. in Anton Smrdelj ml. v 4 mesečno težko ječo, poostreno z enim postom vsakih 14 dni. Zagovornik dr. Schweitzer je priglasil ničnostne pritožbe za vse obsojence.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odklikovan z zlato kolajno in križcem. London 1905.

se priporoča preč. duhovščini duhovniške obleke v izdelovanju vsakovrstne iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozorja na veliko izgotovljene obleke. posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. Dobavljajo uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Zahtevajte zastonj

In franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnatih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbittel kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnatih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3.—
slat. Roskopf patent ura 4.—
črna jedn. rem. ura 4.—
svic. izvir. Roskopf pat. ura 5.—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. 11-50
oklep. verižica z rlinčico na pero in karab. 15 gr. teška 2-50
ruska Tuja nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3.—
švarcvaldska ura K 2.—

Za vsako uro letno plemenito jamstvo!
Nikar risiko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-40

„Goriško vinarsko društvo“

(registr. zadruga z omejenim jamstvom)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

pristna in naravna vina

Iz Brd, z Vipavskega in s Krasi.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce pošlje na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in rečna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini

šte. 22.

Odda se

2163 3-3

s 1. novembrom lokal

za pisarno ali prodajalno v Sodnjskih ul. 4, za 1. febr. velik lokal za prodajalno ali pisarne istotam, in končno v Kolodvorskih ul. 32 za 1. februar stanovanje s 5 sobami. Več pove kamnosek **Al. Vodnik.**

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 42

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami

se odda

s prvim novembrom v Wolfovih ulicah št. 12. Poizvé se istotam.

2066 10-15

Pivovarna „Auer“.

Vrtnar

razumen obdelovalec malega vrta, ki bi bil obenem tudi

hišnik

se išče.

Plača po dogovoru. Ponudba: Križevniške ulice št. 8. 2203 3-2

Orehe, fižol, želod in bukovec

sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju.

2166 10-4

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

2177 3-3 Za gld. 1-95.

1 prekrasno pozlačena precijiska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjček za denar, 1 žepni nožek s pravico, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simlii briljantov, zelo podobni, 3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gld. 1-95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Zimske

2176 (2)

klobuke, čepice, lovske in modne telovnike, srajce, nogavice, jopce, hlače, dokolenke, rokavice, gamaše, različne grelce, tirolske dežne plašče, čevlje, dežnike itd. priznано samo trpežno blago se najceneje kupuje v

Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo 19.